

DIPLOMATIC IMPORTANCE AND CHARACTERISTICS OF A ROYAL CHARTER THE KING LUDOVICUS I. ANJOU ISSUED TO THE TOWN OF KOPRIVNICA GRANTING THE PRIVILEGES OF A FREE ROYAL BOROUGH

**PRILOG POZNAVANJU DIPLOMATIČKIH ZNAČAJKI ISPRAVE
KOJOM JE KRALJ LUDOVIK I. ANŽUVINAC KOPRIVNICI
4. STUDENOGA 1356. PODIJELIO POVLASTICE
SLOBODNOG I KRALJEVSKOG GRADA**

Hrvoje Petrić

Institute of Croatian history
Liberal Arts Studies
University of Zagreb
Ivana Lučića 3, HR - 10000 Zagreb
Republic of Croatia
h.petric@inet.hr

Received: 14th March 2006

Accepted: 20th April 2006

the paper has two positive reviews

UDK/UDC 94 (497.5-3)

Review paper

Reviews

Hrvoje Petrić

Zavod za hrvatsku povijest
Filozofski fakultet
Sveučilište u Zagrebu
Ivana Lučića 3, HR - 10000 Zagreb
Republika Hrvatska
h.petric@inet.hr

Primljeno: 14. 3. 2006.

Prihvaćeno: 20. 4. 2006.

Rad ima dvije pozitivne recenzije

UDK/UDC 94 (497.5-3)

Pregledni rad

Reviews

SUMMARY

Based on the current knowledge in historiography and available sources, the author provides a contribution to studies of diplomatic importance and characteristics of a royal charter, the king Ludovicus I. Anjou granted the town of Koprivnica the privileges of a free, royal borough. In his introduction, the author speaks of the charter itself which the king Ludovicus I. Anjou issued, and basic information on the origins of the medieval civic settlement of Koprivnica, with a summary of other, former privileges - granted in 1338 and 1353. It's followed by

SAŽETAK

Na temelju sadašnjeg stupnja spoznaja historiografije i dostupnosti izvora autor daje prilog poznavanju diplomatičkih značajki isprave kojom je kralj Ludovik I. Anžuvinac Koprivnici podijelio povlastice slobodnog i kraljevskog grada. Uvodno autor govorio o samoj ispravi hrvatsko-ugarskoga kralja Ludovika I. Anžuvinca te daje najosnovnije podatke o nastanku srednjovjekovnoga gradskog naselja Koprivnice, uz osvrт na ranije privilegije - iz 1338. i 1353. godine. Slijedi raščlanjivanje na dijelove hrvatskog prijevoda teksta

analysis of the Croatian translation of this charter issued by the Croato-Hungarian king Ludovicus I. Anjou on 4 November 1356. The author also analyzes internal and external characteristics of the charter, as well as establishing its authenticity.

Key words: Koprivnica, auxiliary historic sciences, medieval times, urban history

THE ROYAL CHARTER BY THE CROATO-HUNGARIAN KING LUDOVICUS I. ANJOU

The charter Croato-Hungarian king Ludovicus I. Anjou granted to the town of Koprivnica the privileges of a free royal borough on 4 November, 1356 is one of the most important documents of Koprivnica's history. The privileges of a free royal borough would later prove essential to Koprivnica and its further growth and development.

Most probably, Koprivnica area had been an ancient Croatian (Slav) building site, which later developed into a small settlement.¹ In Hungary, certain scheme in formation of settlements found could be probably applied to Croatian regions of the kingdom. It shows how small settlements were built with small, rural, square-shaped houses. As we cannot establish a link between Koprivnica's towns of ancient and later periods, it's possible that Koprivnica developed from a form of rural, village settlements, organized in a way we don't know about. We still have no sufficient data or knowledge on building sites and their functions in today's northern Croatia. It's possible, that Koprivnica had its origins in an older building site, however, only further archeological excavations in today's downtown Koprivnica could prove this theory. It's likely to assume that the nucleus of

povlastice hrvatsko-ugarskoga kralja Ludovika I. Anžuvinca od 4. studenoga 1356. godine. Autor daje prilog i analizi unutarnjih te vanjskih karakteristika ove isprave i uz to potvrđuje autentičnost isprave.

Ključne riječi: Koprivnica, pomoćne povijesne znanosti, srednji vijek, urbana povijest

ISPRAVA HRVATSKO-UGARSKOGA KRALJA LUDOVIKA I. ANŽUVINCA

Isprava kojom je hrvatsko-ugarski kralj Ludovik I. Anžuvinac podijelio Koprivnici povlastice slobodnog i kraljevskog grada 4. studenoga 1356. godine spada među najvažnije isprave iz koprivničke povijesti. Privilegij slobodnog i kraljevskog grada pokazat će se važnim za Koprivnicu i njezin kasniji razvoj.

Najvjerojatnije se na području Koprivnice nalazilo starohrvatsko slavensko gradište iz kojeg je nastalo manje naselje.¹ Na mađarskom su prostoru otkriveni obrasci koji se vjerojatno mogu primjeniti i na hrvatski prostor. Riječ je o organizaciji malih naselja s malim seoskim kućama četvrtastog oblika. Kako na koprivničkom području nemamo vezu antičkih i kasnijih gradova, moguće je da se Koprivnica razvila iz nama nedovoljno poznate organizacije seoskih naselja. Još nisu dovoljno poznate funkcije gradišta na prostoru današnje sjeverne Hrvatske, a vjerojatno je da je Koprivnica imala ishodište u starijem gradištu, no potvrdu o tome bi nam mogla dati jedino arheološka istraživanja današnje uže jezgre Koprivnice. Moguće je pretpostaviti da su jezgru kasnijega gradskog nase-

¹ M. Planić-Lončarić, Organization of spatial Koprivnica until 19th century (Organizacija prostora grada Koprivnice do 19. stoljeća) Institut za povijest umjetnosti, vol. 8, Zagreb 1984, p. 8.

¹ M. Planić-Lončarić, Organizacija prostora grada Koprivnice do 19. stoljeća, Radovi Instituta za povijest umjetnosti, sv. 8, Zagreb 1984., str. 8.

future urban settlement of Koprivnica was most probably made of autochthonous, native settlement and a newcomer (hospit) colony.²

Koprivnica owed its establishment and further growth of regional functions to attractive transit location, where economic and political influences were intersecting. As for its natural and geographic situation, another author, dr. Dragutin Feletar finds that »Koprivnica is situated at the most convenient location, on a drained terrace where tertiary hill slopes of Bilogora on the south, and swamp terrain of alluvial lowlands of Drava on the north meet and join«. The same authors believes that »in medieval economy and traffic, Koprivnica fully used its favorable geographic location and developed a number of functions for its greater area (mainly crafts, trades, administration). It developed into an important trading center during the 13th and 14th century, and later on into a free royal town«.³

Another author, Igor Karaman finds, that »probably the rise of Koprivnica settlement during the 14th century was due to growth of trading and traffic alongside Podravina; main transit artery and beneficial influence of the town of Varaždin rise; here Koprivnica even had an advantage of its location toward transversal exit to south (via Križevci and onward to Zagreb)«.⁴

Citizens of free royal towns primarily had a privilege to choose their own magistrates and

lja u Koprivnici najvjerojatnije činili starosjedićko naselje i naseobina kolonista (hospita).²

Koprivnica je svoj postanak te razvoj i jačanje regionalnih funkcija temeljila na gospodarski i politički atraktivnom prometnom položaju. U prirodno-geografskom pogledu, prema mišljenju Dragutina Feletara, »Koprivnica se nalazi na najpogodnijoj lokaciji: to je odcjedita terasa na kontaktu tercijarnih pobrda Bilogore s južne strane i močvarnih terena aluvijalne ravni Drave sa sjeverne strane«. On smatra da »u uvjetima srednjovjekovne ekonomije i prometa Koprivnica obilato koristi prednosti svojeg položaja i razvija niz funkcija za širu okolicu (prije svega obrt, trgovinu, upravu) pa se u 13. i 14. stoljeću razvija u važno trgovište, a zatim u slobodni kraljevski grad«.³

Prema riječima Igora Karamana, »vjerojatno je uspon koprivničke varoši tokom 14. stoljeća odraz jačanja trgovinskog prometa uzduž podravske magistrale pod utjecajem napredovanja grada Varaždina, pri čemu je Koprivnica imala prednost lokacije na transverzalnom odvojku prema jugu (preko Križevaca na Zagreb)«.⁴

Građani slobodnih kraljevskih gradova su prije svega imali pravo na izbor vlastitog suca

² H. Petrić, Contributions to awareness of mobility of Koprivnica population until the early 17th century (Prilog poznавању mobilnosti stanовништва Koprivnice do почетка 17. stoljeća), Podravina, vol. 2, no. 3, Koprivnica 2003., pp. 143-144.

³ D. Feletar, Importance of geographic location and demographic characteristics for a town's growth-present and future (Značenje geografskog položaja i demografskih osobina za razvoj Koprivnice u prošlosti i sadašnjosti), Koprivnica - grad i spomenici, Zagreb 1986., pp. 11-12.

⁴ I. Karaman, Elementary socio-economic determinants of historic development of Koprivnica and its area (Osnovne socijalno-ekonomske determinante povijesnog razvoja grada Koprivnice i njegove regije), Koprivnica - grad i spomenici, Zagreb 1986., p. 18.

² H. Petrić, Prilog poznавању mobilnosti stanовништва Koprivnice do почетка 17. stoljeća, Podravina, vol. 2, br. 3, Koprivnica 2003., str. 143-144.

³ D. Feletar, Značenje geografskog položaja i demografskih osobina za razvoj Koprivnice u prošlosti i sadašnjosti, Koprivnica - grad i spomenici, Zagreb 1986., str. 11-12.

⁴ I. Karaman, Osnovne socijalno-ekonomske determinante povijesnog razvoja grada Koprivnice i njegove regije, Koprivnica - grad i spomenici, Zagreb 1986., str. 18.

to trade freely.⁵ Koprivnica received its first privileges in 1338, followed by those in 1353.⁶ These privileges were confirmed by the king Ludovicus I. Anjou on 4 November 1356, which made Koprivnica, a free royal borough.⁷ In early 15th century, the town fell to private ownership.⁸ Nada Klaić states, that »in 1547, at latest, Koprivnica fell under the authority of Ferdinand I. Hapsburg. The written confirmation, issued the same year by Ferdinand, states that he received magistrates, jurors and other town representatives of Koprivnica, showing the document of privileges king Matija had issued in 1459; they asked the king to re-issue and re-confirm the town's privileges, which he gladly did. In such a way, Koprivnica was again in under the protection and jurisdiction of a royal authority«.⁹

It's significant, that until 1630, the privileges of a free royal borough had been endangered; it's obvious in relatively frequent re-confirmations of kings from mid 16th and early 17th century (1547, 1571, 1590, 1609 and 1630).¹⁰ Re-confirmation of the charter of 4 November, 1356. »saved« Koprivnica from joining Croatia-Slavonian Military border that followed, so Koprivnica continued freely its economic, social and political life as a free royal town.

te pravo slobode trgovine.⁵ Koprivnica je prve privilegije gradskog naselja dobila 1338. godine, a povlastice slobodnog i herceškog grada 1353. godine.⁶ Te je povlastice potvrdio kralj Ludovik I. Anžuvinac 4. studenoga 1356. godine, čime je Koprivnica postala slobodni kraljevski grad.⁷ Početkom 15. stoljeća grad je došao u privatne ruke.⁸ Prema riječima Nade Klaić, »najkasnije 1547. g. Koprivnica dolazi pod vlast Ferdinanda I. Habsburškog. U potvrđnici koju izdaje spomenute godine Ferdinand priznaje da su k njemu došli predstavnici suca, prisežnika i ostalih građana našega grada Koprivnice, pokazali mu povlasticu kralja Matije iz 1459. g. i molili da je obnovi i potvrdi, što on, dakako, rado čini. Tako se Koprivnica ponovno vraća pod kraljevsku vlast«⁹

Znakovito je bilo da su do 1630. privilegiji slobodnog kraljevskog grada bili ugroženi, što pokazuje njihovo relativno često potvrđivanje kod vladara od sredine 16. i početkom 17. stoljeća (1547., 1571., 1590., 1609. i 1630.).¹⁰ Potvrđivanje isprave od 4. studenoga 1356. »spasilo« je Koprivnicu od kasnijeg uključivanja u teritorij Hrvatsko-slavonske Vojne krajine te je ona i dalje nastavila svoj gospodarski, društveni i politički život prije svega kao slobodni i kraljevski grad.

CHARTER BY KING LUDOVICUS I.

⁵ N. Klaić, A view to development of medieval Slavonia (Pogled na razvitak srednjovjekovne Slavonije), Arheološka istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Zagreb 1978., p. 225.

⁶ T. Smičiklas, Diplomatic codex of kingdoms Croatia, Dalmatia and Slavonia (Diplomatički zbornik kraljevina Hrvatske, Dalmacije i Slavonije, dalje: DZ), vol. 10, Zagreb 1912, pp. 338-339; vol. 12, Zagreb 1914, pp. 149-150.

⁷ N. Klaić, Koprivnica in the Middle Ages (Koprivnica u srednjem vijeku), Koprivnica 1987., p. 71.

⁸ L. Brozović, Historic data on Koprivnica history (Građa za povijest Koprivnice), pp. 30-34; R. Horvat, Povijest Hrvatske, vol. 1, Zagreb 1924., p. 237.

⁹ N. Klaić, Koprivnica in the Middle Ages (Koprivnica u srednjem vijeku), Koprivnica 1987., p. 137.

¹⁰ Croatian State Archives, Town of Koprivnica (Hrvatski državni arhiv, Grad Koprivnica, dalje: HDA, GK), box. 1, no. 14; box. 2, nos. 2 and 3.

⁵ N. Klaić, Pogled na razvitak srednjovjekovne Slavonije, Arheološka istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, Zagreb 1978., str. 225.

⁶ T. Smičiklas, Diplomatički zbornik kraljevina Hrvatske, Dalmacije i Slavonije (dalje: DZ), knj. 10, Zagreb 1912., str. 338-339; knj. 12, Zagreb 1914., str. 149-150.

⁷ N. Klaić, Koprivnica u srednjem vijeku, Koprivnica 1987., str. 71.

⁸ L. Brozović, Građa za povijest Koprivnice, str. 30-34; R. Horvat, Povijest Hrvatske, knj. 1, Zagreb 1924., str. 237.

⁹ N. Klaić, Koprivnica u srednjem vijeku, Koprivnica 1987., str. 137.

¹⁰ Hrvatski državni arhiv, Grad Koprivnica, (dalje: HDA, GK), kut. 1, br. 14; kut. 2, br. 2 i 3.

ANJOU OF 4 NOVEMBER 1356 GIVING KOPRIVNICA THE PRIVILEGES OF A FREE ROYAL BOROUGH¹¹

I. Protocol¹²

Intitulatio: Ludovicus, by grace of God the king of Hungary, Dalmatia, Croatia, Rama, Serbia, Galicia, Lodomeria, Kumania and Bulgaria, the principal of Salerno and St. Angell Hill master.

Salutatio: To all believers in Christ, present and future, who are about to learn of this in future, greetings in eternal salvation of all.

II. Text (Corpus)

Arenga: The duty of a king is to care, by thought and deed, of subjects, showering them with his mercy, encouraging them to be the most faithful of all and the most loyal of all, blessed by benefaction and royal care and protection.

Promulgatio: With this document, we want to show our wish to decorate our loyal citizens and inhabitants of Koprivnica with royal freedoms and privileges, to help their loyalty and

ISPRAVA KRALJA LUDOVNIKA I. ANŽUVINCA KOJOM JE 4. STUDENOGLA 1356. KOPRIVNICI DAO POVLASTICE SLOBODNOG I KRALJEVSKOG GRADA¹¹

I. Protokol¹²

Intitulatio: Ludovik milošcu božjom kralj Ugarske, Dalmacije, Hrvatske, Rame, Srbije, Galicije, Lodomerije, Kumanije i Bugarske, princip Salerna i područja Brda Sv. Andela gospodin.

Salutatio: Svim vjernicima Krista, sadašnjim i budućima, koji će ovo sazнати, pozdrav u spasu sviju.

II. Tekst (Korpus)

Arenga: Dužnost je kraljeva da mišlu i brigom bdije nad pomoći i mirom podložnika i ove slijedi širom darežljivošću osobite milosti, da se što više pokažu od vjernijih vjerniji i odanijih od odanih, u koliko budu mogli biti usrećeni većim dobročinstvom darom kraljevske brige.

Promulgatio: Zato želimo sadržajem ove isprave da dođe do znanja da smo, htijući naše vjerne građane i stanovnike Koprivnice - s namjerom da se poveća njihova vjernost i broj

¹¹ E. Laszowski, Data on medieval Koprivnica (Podaci o Koprivnici u srednjem vijeku), *Vjestnik Zemaljskog arhiva*, year. 2, Zagreb 1900., pp. 174-176; DZ, vol. 12, Zagreb 1914., pp. 373-375.

¹² There are translations of this document from Latin to Croatian language the first by Emilije Laszowski, translation of a 1356 diploma by king Ludovicus I., *Zbornik Muzeja grada Koprivnice*, vol. 1, Koprivnica 1946., pp. 3-4; the same translation with Latin original was published again by L. Brozović in his work *Historic data for Koprivnica history (Građa za povijest Koprivnice)*, Koprivnica 1978., pp. 24-27; the other translation was by Nada Klaić in Koprivnica in the Middle Ages (*Koprivnica u srednjem vijeku*), Koprivnica 1987., pp. 71-72, with pp. 72-74 remark #. 91 with original Latin text as per DZ, vol. 12, Zagreb 1914., pp. 373-375.

¹¹ E. Laszowski, Podaci o Koprivnici u srednjem vijeku, *Vjestnik Zemaljskog arkvia*, god. 2, Zagreb 1900., str. 174-176; DZ, knj. 12, Zagreb 1914., str. 373-375.

¹² Postoje dva prijevoda s latinskog na hrvatski jezik ove isprave. Prvi je Emilija Laszowskog, *Prijevod diplome kralje Ludovika I. iz god. 1356.*, *Zbornik Muzeja grada Koprivnice*, sv. 1, Koprivnica 1946., str. 3-4; isti prijevod je s latinskim tekstom još jednom objavio L. Brozović u *Građi za povijest Koprivnice*, Koprivnica 1978., str. 24-27. Drugi prijevod je načinila Nada Klaić u »*Koprivnica u srednjem vijeku*«, Koprivnica 1987., str. 71-72, a na str. 72-74 u bilj. 91 donosi latinski tekst prema DZ, knj. 12, Zagreb 1914., str. 373-375.

their numbers increase, just like in our other royal towns

Naratio: Thus we allowed their loyal wish and humble plea to be granted the above listed privileges, the same our royal town of Gradec also has since its incorporation, so that:

From now on, the said town of Koprivnica shall be considered a free royal town and its citizens for eternity rejoice in the above listed freedoms and privileges, the way citizens of Gradec do.

Furthermore, on New Year's eve, not before, not after, the citizens are obliged to pay, through their representatives, the taxes of 40 marks, promptly and without complaint, in common currency and current value, by exchange rate of 1 mark per 5 pens.

Dispositio: As for population there and citizens of the said town, present and future, should have the following freedoms and privileges:

If any of the citizens should inflict injury, slander or shame on another citizen, if proven, the fine is 10 pens, paid to the party harm was done to, with a fine to the town of 100 denar. The one, who does not rectify his behavior even after the third offense, should lose his entire property to the town, and he himself be proclaimed notorious and be expelled from the town. Should someone slap another, or pulls his hair with malice, should suffer the same punishment. If someone dares to do the same offense to a magistrate or a juror, should pay the fine of 10 marks of common currency; if not paid, he should lose an arm; if someone inflicts a wound by knife, sword, javelin, dart, arrow, or in any other way, and the wounded is cured without losing a limb, the offender should pay the doctor's fees and a fine to the wounded of 10 marks, plus to the town a fine of 2 marks; should someone kill and flee, two thirds of his property should be given to the relatives of the deceased, and the last third to the town; if he should be caught, his punishment should be customary; the only exception is, if someone murders another in a game, without prejudice or malice, in this case he should pay a fine

(stanovnika) poput drugih kraljevskih gradova - ukrasiti kraljevskim slobodama i milostima.

Naratio: Zato smo im dopustili na njihovu odanu i poniznu molbu niže popisane slobode, koje također, među ostalima, uživa naš grad na brdu Gradecu još od vremena svoga osnutka i to tako:

Da se od sada unaprijed rečena Koprivnica smatra slobodnim i glavnim kraljevskim gradom, a njezini građani neka se za vječna vremena vesele niže otpisanim izborima slobode po običaju gradečkih građana.

I to tako, dakako, da su dužni na Novu godinu, a ne prije niti poslije, samo građani po svojim zastupnicima točno i bez ikakvog prigovora nama slati i plaćati u ime godišnjeg poreza četrdeset maraka, samo u uobičajenoj moneti i tekućoj vrijednosti, obračunavajući svaku marku s pet pensa.

Dispositio: A neka stanovnici i građani koji u rečenom gradu stanuju ili će se naseliti imaju ovakve uvjete i slobode:

Ako bilo koji građanin drugoga građanina povrijedi, izvrgne ruglu ili osramoti, pa mu se to dokaže, neka plati oštećenome 10 pensa, a u korist općine 100 denara. Onaj tko se nakon trećeg ukora ne popravi, neka mu općina zaplijeni čitav imetak, a on neka se ozloglašen sramotno istjera iz grada. Ako netko pljusne drugoga ili ga zlobno povuče za kosu, neka pretrpi istu kaznu. A ako bi se netko osudio to učiniti sucu ili bilo kome od njegovih prisjednika, neka u ime kazne plati 10 maraka uobičajene monete; ukoliko kazni nije zadovoljio, neka izgubi ruku. Ako pak netko rani drugoga nožem, mačem, sulicom ili strijelom ili na neki sličan način, a ranjenik bude bez gubitka udova izlijеčen, neka namiri oštećenikova liječnika, a oštećenome plati 10 maraka, a u korist općine 2 marke. Ubije li netko nekog čovjeka i pobegne, neka dvije trećine njegovih stvari, pripadne rođacima ubijenoga, a trećina općini; bude li uhvaćen, neka bude kažnjen po običaju. Jedino, ako netko u igri, bez promišljene zlobe nekoga ubije, u tom slučaju neka ubojica plati

of 100 pens to the relatives of the deceased, and another 20 pens to the town; if he has no means to pay, his punishment should be decided by the citizens.

If a stranger, entering the town, commits the same crime out in a street, on a square, or breaks and enters a house, the town magistrate should trial him and sentenced to the same punishments.

If a town official, citizen or a foreigner is caught within the town limits in a robbery, the town magistrate should sentence him accordingly. Furthermore, if a foreigner wishes to pursue a lawsuit against a citizen, either in money matters or committed act of violence, he should bring them matter up with a town magistrate. No dispute should ever be resolved in a duel, but rather peacefully with witnesses and an oath, either for domestic or foreign participants. The sworn witnesses should give their testimony individually and be subjected to interrogation. The same should apply to taking witnesses of the same privileges and the same ranks and class; regardless of whom stole from whom, a foreigner from local people (a horse, an ox, and stolen properties), or vice-versa.

Furthermore, the citizens of the said town should be responsible to the town magistrate and no other court; if a magistrate is of suspicious character, and the plaintiff provides a legitimate reason for refusal of a magistrate, all elders of the town should be summoned and chaired by the same magistrate resolve the dispute. If still the magistrate ruling is under suspicion, and if such inconsiderate plaintiff objects with the king, the magistrate should appear before the king on behalf of all others. The same applies to any other matter, involving summons of citizens, or a magistrate before the king - citizens should not go, but the town magistrate only. If someone is summoned before the king before asking for justice from the town magistrate, the magistrate himself should only go, but the plaintiff should pay for the expenses for involving him in a pointless task and expenses, despising the authority of the free royal borough charter and without see-

100 pensa rodacima ubijenoga, a 20 pensa općini; ne bude li imao odakle platiti, neka se odluka prepusti građanima.

Isto tako ako bi neki stranac, ušavši u grad, na ulici, u kući ili trgu počinio nešto slično, neka mu sudi gradski sudac i neka bude osuđen na iste kazne.

Ako pak koji gradski činovnik, stanovnik ili stranac, uhvati unutar gradskih granica u krađi ili razbojstvu, neka ga kazni gradski sudac. Nadalje, ako neki stranac ushtjedne nekoga iz grada tužiti u novčanoj stvari ili zbog nanesenog nasilja, neka ga tuži gradskom sucu.

Neka se nijedna parnica ne presudi dvobojem, nego neka se završi svjedocima i prisegom, bilo da se vodi sa strancima ili među domaćima. A sami zaprisegnuti svjedoci neka svoje svjedočanstvo daju pojedinačno i neka pojedinačno budu ispitivani. Neka se također na isti način uzmu za svjedoke ljudi iste slobode i staleškog položaja kojem pripadaju i stranke, bez obzira na to nađe li stranac kod gradskog stanovnika konja, vola ili neke ukradene stvari ili obrnuto, to jest ako gradski stanovnik nađe (oteto) kod stranca.

Nadalje, građani rečena grada nisu dužni odgovarati ni jednom суду, osim gradskom sucu; bude li sudac sumnjiv, te tužitelj navede zakoniti razlog za njegovo odbijanje, neka se sazovu svi stariji građani i pod predsjedanjem samoga suca stvar riješe. Ako se još uvijek bude sumnjalo o njihovoj presudi i ako ga bezobziran tužitelj pozove pred kralja, sam sudac treba u ime svih drugih ići pred kralja. Na isti način ako u bilo kojoj stvari tko pozove pred kralja gradskog suca i građane ili same građane, ne trebaju ići građani, nego samo gradski sudac. Ako tko pozove pred kralja nekog građanina ili građane, ne tražeći prije pravdu od gradskog suca, mora umjesto njega ili njih ići gradski sudac, a tužitelj će mu nadoknaditi troškove zato što ga je namučio uzaludnim poslovima i troškom, prezrevši vlast poznate

king appropriate justice from the magistrate first.

Citizens should have free will to appoint a town magistrate from anywhere, present him to the king and after a year, replace him with another. Let them choose a parish priest for their church in their own free will, the one whom they will find fit and useful. Naturally, if such an appointee should publicly be exposed as a liar, a cheat, who makes false testimony and is caught in the act, from that moment on he will no longer be eligible for an office as a magistrate, a juror or a counselor.

If a dying man is without a successor or inheritor, the he has a free will to bequest his belongings to whoever he wishes to. Real property, on the other hand, houses, a plot of land, vineyards, lands or farm utilities - taking advise from his fellow citizens - he should bequest to his wife, or to his relatives; however, in such a manner, that neither he himself, nor his wife or relatives, can take away, or dispose of, such property from the town magistrate authority. Furthermore, if someone dies without the last will and testament, leaving behind no wife, no sons or cousins, then two thirds of his property should be divided by men of good faith, chosen by the council of citizens, to the church and the poor of this town; the third part should be kept by the town itself.

We further decree that the town holds a festive square on Mondays once a week; on other, regular days the daily square should be held.

Corraboratio: We have issued this charter of privileges, secured by our authentic double hanging seal, to verify the above and affirm its permanence.

III. Eshatocol

Datatio: Given into the hands in Christ revered master Nikola, by God's mercy and apostle seat chosen and approved the archbishop, our chancellor's court, the one dear to our heart, on this

mu kraljevske povlastice i ne potraživši gradskog suca.

A građani neka imaju slobodnu mogućnost izabrati gradskog suca odakle god budu htjeli i nama ga predstaviti i nakon godine dana zamjeniti ga. Neka također izabiru župnika za svoju crkvu prema svojoj slobodnoj volji i to takvoga koji se njima bude činio korisnim. Dakako, bude li nekome javno dokazana potvora ili lažno svjedočenje ili je u tome uhvaćen, takav ne može od sada unaprijed biti ni sudac ni njegov prisjednik ili vijećnik.

Ako bi netko od građana umirao bez nasljednika, takav neka ima slobodnu mogućnost rasporediti svoje pokretnine kome god bude htio. Nekretnine pak; kuće, kućno mjesto, vinograde, zemlje i gospodarske zgrade, posavjetovavši se svojim sugradanima, neka ostavi svojoj ženi ili kome od svojih rođaka, ali ipak tako da niti on sam, ni žena ili rođaci ne mogu to otuđiti, izuzeti ili otrgnuti od gradske sudačke vlasti. Nadalje, ako netko umre bez oporuke, a nema ni žene, ni sinova ni rođaka, neka dvije trećine njegove imovine razdijele muževi dostojarne vjere, po vijeću građana za to određeni, siromasima i crkvi istoga grada, a treći dio neka se zadrži za korist grada.

Nadalje određujemo da se u samom gradu (jednom) tjedno održava svečani trg, i to u ponедjeljak, a osim toga neka se svaki dan održava dnevni trg.

Corraboratio: U spomen toga i vječnu stalnost izdali smo ovo naše povlasno pismo potkrijepljeno zaštitom vjerodostojnjog visećega dvostrukog pečata.

III. Eshatokol

Datatio: Dano kroz ruke časnoga u Kristu gospodina Nikole, božjom i apostolske stolice miloču izabranoga i potvrđenoga nadbiskupa kaločkog, dvora našega kancelara, miloga i vjernoga našega, godine gospodnje tisuću tri

Anno Domini thirteen-hundred-fifty-six, a day before November, in our fifteenth kingdom.

Bishops' signatures (subscriptiones): While in Christ revered master Nikola of Ostrogon is the permanent, everlasting prefect of the said district, the following bishops were appointed for their diocese: Uglin splitski, Nikola jegarski, Demetrij varadinski, Nikola pečuški, (Erdely has a vacant position), Koloman đurski, Ivan vesprimski, Stjepan chosen and confirmed zagrabački, Toma čandski, Mihalj vacki, Petar bosanski; Franciscans Toma srijemski, Stjepan njitranski and Blaž kninski, all appointed bishops to lead the churches of God.

Landlords' signatures (subscriptiones): The following peers and nobility serves us: Nikola Kont, the governor and magistrate of Kumanci, Cikov master treasurer, Andrija the duke of Erdely, governor of Szolnok, governor Nikola the royal court magistrate, Nikola, viceroy of Mačva, master Leustahije governor of Somogy, stolnobiogradski and tolnanski who rules in our name as a viceroy in Slavonia, Leuko of toast-masters and cup-bearers, Dioniz of stable-masters, Toma of door-masters and Šimun - governor of Bratislava, and many others who governed in our name throughout the kingdom and bore privileges.

INTERNAL CHARACTERISTICS OF THE CHARTER¹³

This document is divided into the protocol, the text itself and the *eshatocol* (the closing part of the document).¹⁴ The protocol contains *intitulatio* and *salutatio*. Intitulatio usually provides the name of the person, who wrote the

sto pedeset i šeste, dan prije nona studena, kraljevstva pak našega petnaestoga.

Potpisi biskupa (subscriptiones): Dok su časni u Kristu gospoda Nikola ostrogonskom i istoga mjesta vječni župan, Uglin splitskom nadbiskupi, Nikola jegarskom, Demetrij varaždinskom, Nikola pečuškom, dok su erdeljska bila ispražnjena, Koloman đurskom, Ivan vesprimskom, Stjepan izabrani i potvrđeni zagrebačkom, Toma čandskom, Mihalj vackom, Petar bosanskom, franjevci Toma srijemskom, Stjepan njitranskom i Blaž kninskom crkvama biskupi crkvom božjom upravljadi.

Potpisi velikaša (subscriptiones): Dok su velmožni muževi bili Nikola Kont palatin i sudac Kumanaca, Cikov meštar naših tavernika, Andrija vojvoda erdeljski, župan solnoški, župan Nikola sudac dvora našega, Nikola, ban mačvanski, meštar Leustahije župan šomođski (šimeški), stolnobiogradski i tolnanski te bavoninu cijele Slavonije držao, Leuko stolnika i peharnika, Dioniz konjušnika, Toma vratara naših meštri i Šimun župan požunski, i drugi mnogi obnašali županstva kraljevstva i časti.

UNUTARNJE KARAKTERISTIKE ISPRAVE¹³

Ova isprava je podijeljena na protokol, tekst ili korpus te eshatocol.¹⁴ Protokol u njoj sadrži intitulaciju i saulataciju. Intitulacija obično sa-

¹³ On diplomacy (O diplomatici usp. J. Nagy), Diplomatika, Hrvatska enciklopedija, vol. 5, Zagreb 194.5; J. Stipić, Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi, Zagreb 1985.

¹⁴ F. Šanjek, Elementary Latin palography of medieval Croatia (Osнове latinske palografije hrvatskog srednjovjekovlja), Zagreb 1996., p. 84.

¹³ O diplomatici usp. J. Nagy, Diplomatika, Hrvatska enciklopedija, knj. 5, Zagreb 194.5; J. Stipić, Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi, Zagreb 1985.

¹⁴ F. Šanjek, Oslove latinske paleografije hrvatskog srednjovjekovlja, Zagreb 1996., str. 84.

document.¹⁵ In this case, it's the king Ludovicus I. Anjou. He is the person who issues the document and, at the same time, is the author of a legal action. The king Ludovicus has the proper and full titulation, and his name followed by the full royal title. The titulation is followed by a salutation (salutatio).

The text itself, or the corpus, being the central part of the charter, starts off with arenga, which hold a morals sentence, explaining why it's moral and appropriate that the holder of the charter (the town of Koprivnica) be granted what the charter lists. Promulgation (promulgatio) is a short formula, with expressions of the charter content. Narration (naratio) states all immediate circumstances, leading the author of the charter to close the legal act and issue it in a form of a charter.¹⁶ In this document, the narration provides motives and circumstances, affecting the issuer of the charter. The king shows that Koprivnica was given a charter of privileges, similar to those of King Bela IV. gave to Gradec.¹⁷ His wish was to increase the population of Koprivnica and their fidelity, just like in other royal towns, which perhaps speaks of Koprivnica's smaller population than in other royal towns. It's important to point out, that the privileges were given after they Koprivnica citizens had requested them. Also, this charter was preceded by the addressee's request, the citizens of Koprivnica. The charter issuer also lists all the tributes and taxes the recipients are obliged to give to the king and the terms and conditions for that.

In legal terms, disposition (dispositio) is the most important part of this document, as it provides either the moral, or the material substance of the deed to the beneficiary.¹⁸ This docu-

drži ime pisca isprave.¹⁵ U ovom slučaju je to kralj Ludovik I. Anžuvinac. On je osoba koja izdaje ispravu i ujedno autor pravne radnje. Kralj Ludovik ima pravilnu i punu intitulaciju, a iza njegova imena slijedi cijeli kraljevski naslov. Nakon intitulacije slijedi formula pozdrava (salutatio).

Tekst ili korpus kao središnji dio isprave počinje arengom koja sadrži moralnu sentenciju koja objašnjava zašto je moralno i prikladno da se destinataru (gradu Koprivnici) dodijeli ono što se u ispravi iznosi. Promulgacija (promulgatio) je kratka formula s izrazima kojim se objavljuje sadržaj isprave. Naracija (naratio) navodi neposredne okolnosti koje su navele autora isprave da zaključi pravnu radnju i da je zapiše.¹⁶ U ovoj ispravi naracija iznosi motive i okolnosti koje su utjecale na odluku izdavatelja da se izda ova isprava. Kralj pokazuje da je stanovnicima Koprivnice privilegij dao po uzoru na onaj koji je kralj Bela IV. dao za Gradec.¹⁷ Njegova je želja da se ovim privilegijem poveća broj stanovnika i njihova vjernost, put drugih kraljevskih gradova, što možda govori da je Koprivnica bila manje napućena od drugih kraljevskih gradova. Važno je istaknuti da je kralj ovaj privilegij dao na molbu koprivničkih građana, što ukazuje da je ovoj ispravi prethodila molba destinara ili adresata, odnosno u ovom slučaju građana Koprivnice. Izdavatelj isprave ističe i koja su podavanja Koprivničanci dužni davati kralju i pod kojim uvjetima.

Dispozicija (dispositio) je, s obzirom na pravni čin, najvažniji dio isprave jer sadrži moralni ili materijalni objekt koji se daju destinataru.¹⁸ I u ovoj ispravi dispozicija je zapravo jezgra dokumenta, a sadrži očitovanje završene

¹⁵ J. Stipić, Pomoćne povjesne znanosti u teoriji i praksi, p. 150.

¹⁶ J. Stipić, Pomoćne povjesne znanosti u teoriji i praksi, p. 152.

¹⁷ On privileges to Zagreb's Gradec (O privilegiju zagrebačkom Gradecu usp. Z. Tanodi), Zagrabčka »zlatna bula«, Vjesnik Hrvatskog državnog arhiva, year. 11, Zagreb 1945.

¹⁸ J. Stipić, Pomoćne povjesne znanosti u teoriji i praksi, p. 151.

¹⁵ J. Stipić, Pomoćne povjesne znanosti u teoriji i praksi, str. 150.

¹⁶ J. Stipić, Pomoćne povjesne znanosti u teoriji i praksi, str. 152.

¹⁷ O privilegiju zagrebačkom Gradecu usp. Z. Tanodi, Zagrabčka »zlatna bula«, Vjesnik Hrvatskog državnog arhiva, god. 11, Zagreb 1945.

¹⁸ J. Stipić, Pomoćne povjesne znanosti u teoriji i praksi, str. 151.

ment too is ruled this way, as the disposition here is the key of a completed legal act, influencing the future generations. Deeds or documents, allowing foreigners to come or settle down in a town, also contain the clauses which define the right to select a magistrate and hold a trial, free movement and resettlement, right to hold a trade fair, and general functions of a local town administration.¹⁹ Interestingly enough, Koprivnica had the right to select a magistrate ever since 1353, granted by the duke Stjepan,²⁰ his privilege re-confirmed by the king Ludovicus I.

The content and the spirit of the disposition of this document is the privileges Koprivnica had received from Croato-Hungarian king Ludovicus I. Anjou, thus becoming a free royal borough.

Corroboration is a formula that provides the means and ways the deed secures legal effects. The means here are the following: a statement, which the deed on legal act is indeed written, with appropriate seal, inscriptions and a hydrograph.²¹ In this case, the securing of legal act is affixing a double hanging seal.

Eshatocol, the closing part of the deed usually consisted of three parts: signature with inscriptions, date and appreciation.²² In the document, the closing part (eshatocol) is comprised of putting dates and signatures of all ecclesiastic and secular dignitaries. Dating (datatio) is a formula to describe the place and the time of closing a legal act, or issuing a deed on such a legal act. Although the dates are usually comprised of a chronology date, signifying a geographic day, month and year where a deed is

pravne radnju što se prenosi na buduće naraštaje. Isprave kojima se dopušta dolazak, odnosno doseljavanja građana u neki grad sadrže i pravo izbora suca i sudovanja, slobodnog seljenja, pravo održavanja sajmova te općenito o funkcioniranju gradske općine.¹⁹ Zanimljivo je da Koprivnica ima pravo izbora suca koje je gradu još 1353. u privilegiju dao herceg Stjepan,²⁰ a u ovoj je povlastici to pravo potvrdio kralj Ludovik I.

Sadržaj i smisao dispozicije ove isprave jesu povlastice koje je Koprivnica dobila od hrvatsko-ugarskoga kralja Ludovika I. Anžuvinca, čime je postala slobodni i kraljevski grad.

Koroboracija je formula kojom autor najavljuje sredstva i način kojima pravnom činu osigurava pravni učinak. Sredstva koja se tu javljaju su izjava da je isprava o pravnom činu napisana, pečat, potpis, razni znakovi i hidrograf.²¹ U slučaju koprivničke isprave kao sredstvo osiguranja pravnog učinka javlja se dvostruki viseći pečat.

Eshatokol ili zaključni dio rasprave obično se sastoji od tri dijela: potpisa i znakova, datacije i apecijacije.²² U ovoj ispravi eshatokol čine datacija te potpisi crkvenih i svjetovnih velikodostojnika. Datacija je formula kojom se označava mjesto i vrijeme sklapanja pravnog čina, odnosno izdavanja isprave o njemu. Iako se formula datacije najčešće sastoji od vremenskog datuma koji označava vrijeme i od zemljopisnog datuma koji označava mjesto redigi-

¹⁹ It's similar to privileges Bela IV. granted to Zagreb's Gradec , Usp. J. Barbarić, Diplomatičko značenje »Zlatne bule«, p. 16.

²⁰ DZ, vol. 12, p. 149. This regulation states that »they will have an opportunity every year to elect among themselves and appoint a magistrate and a bishop, as long as voted in unanimously; the magistrate should be presented to us.«

²¹ J. Stipićić, Pomoćne povjesne znanosti u teoriji i praksi, p. 152.

²² J. Stipićić, Pomoćne povjesne znanosti u teoriji i praksi, p. 153.

¹⁹ Slično je i s privilegijem koji je dao hrvatsko-ugarski kralj Bela IV. zagrebačkom Gradecu. Usp. J. Barbarić, Diplomatičko značenje »Zlatne bule«, str. 16.

²⁰ DZ, knj. 12, str. 149. Odredba glasi: »Imat će od sada svake godine mogućnost izabrati i postavljati između sebe za suca i župnika koga god složno svi budu htjeli; suca će nama predstavljati.«

²¹ J. Stipićić, Pomoćne povjesne znanosti u teoriji i praksi, str. 152.

²² J. Stipićić, Pomoćne povjesne znanosti u teoriji i praksi, str. 153.

(re) written, in Koprivnica case there is no geographic date (data topica), thus, the very deed does not tell where it had been written.²³ As for chronology date (data chronica), it explicitly states that it had been written in 1356, describing in words »a day before »none«, November, our fifteenth kingdom«, meaning the 15th year of king Ludovicus I. Anjou reign. As »none« of November is the 5th day of a month,²⁴ thus, a day before is the 4th of November, so it's easy to conclude that the deed king Ludovicus I. was granting to Koprivnica the privileges of a free royal borough actually written on the 4th of November 1356.

Finally, as it was customary with royal privileges, all ecclesiastic and secular dignitaries, with a service in Croato-Hungarian kingdom, were listed. They were, therefore, contemporaries of this document. Chronology and sequence of listing dignitaries in Koprivnica deed was the following: first, archbishops and bishops were listed, followed by high court dignitaries and finally district governors and others who held office at the royal court.

From all the above listed internal characteristics of the deed, in which the king granted privileges to Koprivnica, we can safely conclude that this deed relates and complies with medieval diplomatic rules, with so little exception to the rules that we can be sure of its authenticity and validity.

EXTERNAL CHARACTERISTICS OF THIS DEED

Along with internal characteristics of a deed, diplomats also recognize and acknowledge the matter use to write the deed down (papyrus, parchment, paper), ink, and type of

ranja isprave, u koprivničkom slučaju ne postoji zemljopisni datum (data topica) pa se iz same isprave ne može zaključiti gdje je bila pisana.²³ Za vremenski datum (data chronica) izričito piše da je isprava pisana 1356. godine »dan prije nona studena, kraljevstva pak našega petnaestoga«, tj. petnaeste godine vladavine kralja Ludoviča I. Anžuvinca. Kako su none studenoga 5. dana u mjesecu²⁴, dan prije je 4. studenoga pa je lako moguće zaključiti da je isprava kojom je kralj Ludovik I. Koprivnici podijelio povlastice slobodnog i kraljevskog grada pisana 4. studenoga 1356. godine. Na kraju su, kao što je uobičajeno u vladarskim povlasticama, navedeni crkveni prelati i svjetovni velikaši koji su obavljali službe u Hrvatsko-ugarskom kraljevstvu. Oni su, prema tome, bili suvremenici izdavanja isprave. Redoslijed velikodostojnika u koprivničkoj ispravi je ovaj: nadbiskupi i biskupi, visoki dvorski dostojanstvenici i na kraju župani te ostali dužnosnici na kraljevu dvoru.

Iz svega navedenoga u ovom kratkom prikazu unutarnjih karakteristika isprave kojom je kralj Koprivnici dao povlastice moguće je zaključiti da ova isprava odgovara diplomatičkim srednjovjekovnim pravilima, uz manja odstupanja, te da ne treba sumnjati u njezinu autentičnost i valjanost.

VANJSKE KARAKTERISTIKE ISPRAVE

U vanjske karakteristike isprave diplomatičari ubrajaju materiju na kojoj je pisana (papi-

²³ L. Brozović, without grounds to prove, believes the deed was written in Virovitica, usp. L. Brozović, Građa za povijest Koprivnice, pp. 23-24.

²⁴ F. Šanjek, elementary Latin paligraphy of medieval Croatia (Osnove latinske paleografije hrvatskog srednjovjekovlja), p. 90; J. Stipić, Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi, p. 203.

²³ L. Brozović bez ikakva uporišta u izvorima smatra da je ova isprava bila napisana u Virovitici, usp. L. Brozović, Građa za povijest Koprivnice, str. 23-24.

²⁴ F. Šanjek, Osnove latinske paleografije hrvatskog srednjovjekovlja, str. 90; J. Stipić, Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi, str. 203.

letters, particular graphic inscriptions and the seal.²⁵

A physical contact with the original deed itself, kept at Croatian state archives, branch office Koprivnica,²⁶ helped to determine, that the privileges to Koprivnica had been written in Latin language, in gothic letters on a parchment; it was written in ink, however, no seal had been preserved; the initial letters are written in calligraphy; first letters of the country names, where king Ludovicus I. ruled, were bold; in its right upper corner, the deed had been damaged, as well as in some other parts of text body; however, the damage has been restored in part; some damage was made due to folding the document; the deed has a 40cm long green thread; in its upper part, the thread is knitted, in the lower let loose; obviously, it had contained a hanging seal at the end; this is established through the text of corroboration, where it's expressly stated that the deed had been secured with two seas. The document width is longer than its length; the parchment, the deed was written onto, is solid and firm, yet - as mentioned earlier -damaged in some parts (more so in the right half); the text is written in one uninterrupted process of writing, as there are no blanks or empty spaces, so that all parts continue from one into another.

INSTEAD OF A CONCLUSION

Based on above deliberations and arguments, we can safely confirm the authenticity of the deed, the Croato-Hungarian king Ludovicus I. Anjou issued on 4th November 1356, granting Koprivnica privileges of a free royal borough. The importance of these privileges, that made Koprivnica a free royal town, establishes its frequent re-confirmation.²⁷ The deed

rus, pergamenta, papir), zatim tintu, pismo, osobite grafičke znakove i pečat.²⁵

Uvidom u originalnu ispravu u Hrvatskom državnem arhivu u fondu grada Koprivnice²⁶ ustanovio sam da je privilegij gradu Koprivnici pisan latinskim jezikom i pismom goticom na pergameni. Isprava je pisana tintom, ali nažalost nije sačuvan pečat. Početno slovo je iscrtano, a pojačana su prva slova naziva zemalja čiji je Ludovik I. bio vladar. Isprava je u desnom gornjem kutu oštećena, kao i u nekim dijelovima gdje se nalazi tekst, no oštećenja su dijelom restaurirana. Dio oštećenja nastao je presavijanjem. S isprave visi zelena uzica duga oko 40 cm, čije su niti u gornjem dijelu pletene, a u donjem raspletene. Na njoj je očito ranije visio pečat, što potvrđuju podaci iz koroboracije u kojoj izričito piše da je ova isprava imala dvostruki pečat. Širina isprave je veća od dužine. Pergamena na kojoj je napisana je čvrsta, ali je, kako sam ranije napisao, na nekoliko mjeseta oštećena (više u desnoj polovici). Tekst je napisan bez stanki pa se tako svi dijelovi isprave nastavljaju jedan na drugi.

UMJESTO ZAKLJUČKA

Na osnovi iznesenih razmišljanja i argumentacije sa sigurnošću je moguće potvrditi vjerodostojnost isprave kojom je hrvatsko-ugarski kralj Ludovik I. Anžuvinac 4. studenoga 1356. Koprivnici podijelio povlastice slobodnog i kraljevskog grada. Važnost isprave, odnosno privilegija kojim je Koprivnica postala slobodnim i kraljevskim gradom pokazuje njezino često potvrđivanje.²⁷ Isprava se čuva u

²⁵ On external characteristics of the deed (O vanjskim karakteristikama isprave) usp. J. Stipić, Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi, pp. 155-157.

²⁶ HDA, GK, box 1, no. 7.

²⁷ L. Brozović, Historic data for Koprivnica history (Građa za povijest Koprivnice), p. 27.

²⁵ O vanjskim karakteristikama isprave usp. J. Stipić, Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi, str. 155-157.

²⁶ HDA, GK, kutija 1, br. 7.

²⁷ L. Brozović, Građa za povijest Koprivnice, str. 27.

is kept at Croatian State archives, branch office Koprivnica. Without further deliberations on its content, we can point out its importance, not only to Koprivnica, as a free royal town, but to a wider region as well. By keeping these privileges in early new era, Koprivnica managed, together with just a few free royal boroughs (like Zagreb's Gradec, Križevci and Varaždin), to hold on to its privileges from medieval time and keep them in later periods.

Hrvatskom državnom arhivu u Zagrebu u fondu grada Koprivnice. Ne ulazeći potanko u sadržaj ove isprave, moguće je istaknuti samo njezinu važnost, i to ne samo za Koprivnicu kao slobodni kraljevski grad, nego i za širi prostor. Očuvanjem ove povlastice Koprivnica se u ranome novom vijeku svrstala među rijetke slobodne i kraljevske gradove (poput zagrebačkog Gradeca, Križevaca i Varaždina) koji su svoje privilegije dobivene u srednjem vijeku zadržali i kasnije.